

บทที่ 8

วิธีดำเนินการวิจัย

การผสมผสานแนวทางเชิงปริมาณและคุณภาพในการศึกษากระบวนการวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้ของครุศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับการศึกษาเชิงปริมาณนั้นผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพผู้วิจัยใช้การศึกษาแบบพหุกรณีศึกษามาเป็นแนวทางในการทำวิจัย ซึ่งจะขอกล่าวรายละเอียดถึงวิธีดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

วิธีวิจัยเป็นแบบวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นครูที่ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ตนเองสอนโดยมีเกณฑ์ในการเลือกคือ ต้องเป็นบุคคลที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.)แล้วว่า มีความสามารถใช้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนพัฒนาการทำงานสอนของตนเอง โดยการส่งผลงานให้ก.ค.พิจารณา จนผ่านเกณฑ์และได้รับตำแหน่งอาจารย์ 3 ซึ่งมีจำนวนทั่วประเทศประมาณ 540 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ตามเขตการศึกษา ที่ค่าความเชื่อมั่น(ใช้เป็นตัวแทนประชากรได้ถูกต้อง)เท่ากับ 95 % และค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5 % (0.05) โดยใช้สูตรการหากกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2535) คือ $n = (400N)/(399+N)$ โดยที่ N คือจำนวนประชากร เมื่อคำนวณแล้วได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 230 คนโดยประมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม โดยศึกษาถึงกระบวนการในการทำวิจัยและการใช้ผลการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมาช่วยในการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของครูผู้สอน เกี่ยวกับ เพศ อายุ ภูมิดำเนา วุฒิกการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน วิชาที่สอน ความรู้และประสบการณ์ทางการวิจัย (ชื่อเรื่องงานวิจัย และผลงานทางวิชาการที่ครูทำ) ลักษณะแบบสอบถามจะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) โดยมีตัวเลือกให้เลือกและแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามกระบวนการในการทำวิจัย ซึ่งจะถามเกี่ยวกับ การเริ่มโครงการ การเลือกวิธีวิจัย การออกแบบและการกำหนดปัญหาวิจัย การกำหนดเป้าหมายของการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการวิจัย และการใช้ผลการวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอน เป็นต้น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่าของลิเคอร์ท ที่แบ่งเป็น 5 ระดับและคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการนำผลของการวิจัยไปใช้ จะถามเกี่ยวกับ การใช้ประโยชน์จากการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เช่น เพื่อให้ครูมีความรู้ในการปฏิบัติการเรียนการสอน เพิ่มทักษะให้ตนเอง เช่น ในการทำงานวิจัย การปฏิบัติงานสอน เป็นต้น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่าของลิเคอร์ท ที่แบ่งเป็น 5 ระดับและคำถามปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน จากวารสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างข้อคำถามโดยพิจารณาข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้า แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา การใช้ภาษา ตลอดจนการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์แล้วนำไปทดลองใช้กับครุณักวิจัยในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตจังหวัดนนทบุรี ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม รวมทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
4. หลังการทดลองใช้แล้ว ก็ทำการปรับแก้ตามปัญหา อุปสรรคที่พบ และตามข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูล และคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยจึงพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ซึ่งจะนำแบบสอบถามใส่ซอง พร้อมติดแสตมป์ให้ ทั้งขาไปและขากลับ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) การทดลองใช้เครื่องมือ ในช่วงวันที่ 1 -15 ธันวาคม 2539 เพื่อจะตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดย

(1) ส่งแบบสอบถามให้กับครูที่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 และเป็นครูที่สอนโรงเรียนในเขตจังหวัดนนทบุรี และเขตกรุงเทพมหานคร ส่งไปจำนวน 38 ฉบับ และได้รับการตอบแบบสอบถามกลับคืนมา 25 ฉบับ คิดเป็น 65.79 % ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป

(2) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ช่วยตรวจสอบสำนวน ภาษา ความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหา ความยากง่ายในการทำความเข้าใจในแบบสอบถาม ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 4 ท่านคือ

- 1) อาจารย์ 3 ระดับ 9 ที่เป็นครูสอนวิชาภาษาไทย
- 2) อาจารย์ 3 ระดับ 8 ที่เป็นครูสอนวิชาคณิตศาสตร์
- 3) อาจารย์ 3 ระดับ 6 ที่เป็นครูสอนวิชาภาษาไทย
- 4) ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

(ก.ค.)

2) ส่งไปรษณียบัตรเพื่อเป็นการขอบคุณสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว และเป็นการทวง(ขอความร่วมมือ)ให้ตอบกลับ สำหรับผู้ที่ยังไม่ตอบแบบสอบถาม ในวันที่ 6 ธันวาคม 2539

3) เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ก็นำไปตรวจสอบหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ทำการวิเคราะห์ หาค่าความเที่ยง (Reliability) ตามแบบของคอนบาร์ค แอลฟา พบว่าได้ค่าความเที่ยงดังต่อไปนี้

- (1) แบบสอบถามตอนที่ 2 (กระบวนการในการวิจัย) ได้เท่ากับ 0.9655
- (2) แบบสอบถามตอนที่ 3 (การนำผลของการวิจัยไปใช้) ได้เท่ากับ 0.9642

4) เมื่อพบว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงที่สูงเป็นที่น่าพอใจและน่าเชื่อถือ ขณะเดียวกันก็ได้มีการตรวจเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วปรับแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะจนได้ฉบับที่จะส่งเก็บข้อมูลจริง โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ ในวันที่ 17 ธันวาคม 2539 และรอแบบสอบถามตอบกลับ เป็นเวลา 1 เดือนโดยประมาณ (ถึงวันที่ 15 มกราคม 2540)

5) เมื่อส่งแบบสอบถามไปได้ 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ส่ง บัตรอวยพรเนื่องในเทศกาลวันปีใหม่ พ.ศ. 2540 ไปให้กับผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน เพื่อเป็นการขอบคุณและทวงแบบสอบถามไปพร้อม ๆ กันด้วย

6) ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 168 ฉบับ จากจำนวนที่ส่งไปทั้งหมด 230 ฉบับ คิดเป็น 73.04 % ของจำนวนที่ส่งไปทั้งหมด เมื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง ตามแบบของคอนบาร์ค แอลฟา พบว่าได้ค่าความเที่ยงดังต่อไปนี้

- (1) แบบสอบถามตอนที่ 2 (กระบวนการในการวิจัย) ได้เท่ากับ 0.9444

(2) แบบสอบถามตอนที่ 3 (การนำผลของการวิจัยไปใช้) ได้เท่ากับ 0.9351

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

1. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลที่ได้เป็นตารางประกอบความเรียง ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด จะวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

2. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 วิเคราะห์โดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด จะวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ในแบบสอบถามตอนที่ 2 จะมีการกำหนดคะแนนเป็น 6 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน	5	หมายถึง	ใช้กระบวนการวิจัยในระดับ	มากที่สุด
ค่าคะแนน	4	หมายถึง	ใช้กระบวนการวิจัยในระดับ	มาก
ค่าคะแนน	3	หมายถึง	ใช้กระบวนการวิจัยในระดับ	ปานกลาง
ค่าคะแนน	2	หมายถึง	ใช้กระบวนการวิจัยในระดับ	น้อย
ค่าคะแนน	1	หมายถึง	ใช้กระบวนการวิจัยในระดับ	น้อยที่สุด
ค่าคะแนน	0	หมายถึง	ไม่ได้ใช้กระบวนการวิจัยนั้นเลย	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแปลความหมายของช่วงคะแนนได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51 - 5.00	หมายความว่า	ใช้ในกระบวนการวิจัยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.50	หมายความว่า	ใช้ในกระบวนการวิจัยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	หมายความว่า	ใช้ในกระบวนการวิจัยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	หมายความว่า	ใช้ในกระบวนการวิจัยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0.51 - 1.50	หมายความว่า	ใช้ในกระบวนการวิจัยน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0.00 - 0.50	หมายความว่า	ไม่ได้ใช้ในกระบวนการวิจัยเลย

ในแบบสอบถามตอนที่ 3 (การใช้ผลการวิจัย) จะมีการกำหนดคะแนนเป็น 6 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน	5	หมายถึง	ใช้ผลการวิจัยในระดับ	มากที่สุด
ค่าคะแนน	4	หมายถึง	ใช้ผลการวิจัยในระดับ	มาก
ค่าคะแนน	3	หมายถึง	ใช้ผลการวิจัยในระดับ	ปานกลาง

- ค่าคะแนน 2 หมายถึง ใช้ผลการวิจัยในระดับ น้อย
 ค่าคะแนน 1 หมายถึง ใช้ผลการวิจัยในระดับ น้อยที่สุด
 ค่าคะแนน 0 หมายถึง ไม่ได้ใช้ผลการวิจัยนั้นเลย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแปลความหมายของช่วงคะแนนได้ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง ใช้ผลการวิจัยมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง ใช้ผลการวิจัยมาก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง ใช้ผลการวิจัยปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง ใช้ผลการวิจัยน้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.51 - 1.50 หมายถึง ใช้ผลการวิจัยน้อยที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 - 0.50 หมายถึง ไม่ได้ใช้ผลการวิจัยนั้นเลย

ในแบบสอบถามตอนที่ 3 (ปัญหาการใช้ผลการวิจัย)จะมีการกำหนดคะแนนเป็น 6 ระดับ
 ดังนี้

- ค่าคะแนน 5 หมายถึง การใช้ผลการวิจัยมีปัญหาในระดับ มากที่สุด
 ค่าคะแนน 4 หมายถึง การใช้ผลการวิจัยมีปัญหาในระดับ มาก
 ค่าคะแนน 3 หมายถึง การใช้ผลการวิจัยมีปัญหาในระดับ ปานกลาง
 ค่าคะแนน 2 หมายถึง การใช้ผลการวิจัยมีปัญหาในระดับ น้อย
 ค่าคะแนน 1 หมายถึง การใช้ผลการวิจัยมีปัญหาในระดับ น้อยที่สุด
 ค่าคะแนน 0 หมายถึง ไม่เป็นปัญหาในการใช้ผลการวิจัยนั้นเลย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแปลความหมายของช่วงคะแนนได้ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง มีปัญหาในการใช้ผลการวิจัยมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง มีปัญหาในการใช้ผลการวิจัยมาก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหาในการใช้ผลการวิจัยปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาในการใช้ผลการวิจัยน้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.51 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาในการใช้ผลการวิจัยน้อยที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 - 0.50 หมายถึง ไม่มีปัญหาในการใช้ผลการวิจัยนั้นเลย

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

วิธีวิจัยเป็นแบบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาแบบพหุกรณีศึกษา ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาศึกษาจะมาจากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ จากขั้นตอนที่ 1 ที่ผู้วิจัยและของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่น่าสนใจ ควรจะทำการศึกษาเพื่อให้ได้รายละเอียด และได้เลือกศึกษาครูจำนวน 4 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกต้องผ่านเกณฑ์ดังนี้ (1) เป็นครูที่มีผลงานทางวิชาการจากการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องเสมอมา (2) มีวุฒิการศึกษาสูงสุดทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท (3) กรณีศึกษาทั้ง 4 กรณี เป็นผู้ที่มีผลงานทางวิชาการที่น่าสนใจ วิจัยได้เลือกกรณีศึกษาโดยเน้นถึงความหลากหลายของผลงาน ซึ่ง 4 กรณี ก็จะมีลักษณะของผลงานที่ค่อนข้างจะแตกต่างกันไป 4 แบบ ตามคำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม ดังที่ได้นำเสนอไว้ในตาราง 2 เกณฑ์ในการเลือกกรณีศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แนวทางการสัมภาษณ์ครูกูวิจัย
2. เทปบันทึกเสียงและกล้องถ่ายรูป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เวลาสัมภาษณ์กรณีศึกษาละ 3-6 ชั่วโมง เพื่อทำการศึกษาที่ละเอียดมากขึ้น โดยการสัมภาษณ์ครูในด้านกระบวนการปฏิบัติงานสอนที่มีการใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนของตน ซึ่งการศึกษาคั้งนี้จะครอบคลุม

1. การศึกษาอัตชีวประวัติของครู จะครอบคลุมในด้านภูมิหลังของครอบครัว ภูมิหลังทางการศึกษา และภูมิหลังในการปฏิบัติงาน โดยการสัมภาษณ์ระดับลึกครู
2. การศึกษาริบทในการทำงานของครู จะศึกษาจากเอกสารในการปฏิบัติงาน และผลงานวิชาการของครู การสังเกตสภาพแวดล้อมในชุมชนและโรงเรียนที่ครูปฏิบัติงาน

3. การศึกษากระบวนการในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน จะครอบคลุมการศึกษาลักษณะการปฏิบัติงาน ต่าง ๆ ตลอดจนการใช้เวลาของครูในแต่ละวัน โดยเฉพาะการใช้เวลากับงานวิจัย รวมถึงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยปฏิบัติการของครู ตลอดจนการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำวิจัยของครู โดยการสัมภาษณ์ครู แล้วนำข้อมูลมาวิ

เคราะห์เกี่ยวกับขั้นตอนในการทำงานวิจัย เพื่อให้ได้ลักษณะของการทำวิจัย และขั้นตอนของการวิจัย

4. ศึกษาผลของการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ได้ผลของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยการศึกษาเอกสารและผลงานวิชาการของครู และการสัมภาษณ์

5. ศึกษาแนวคิดในการส่งเสริม สนับสนุนการทำวิจัยปฏิบัติการของครู

รายละเอียดในการติดต่อและวันที่เก็บรวบรวมข้อมูลกับกรณีศึกษา

กรณีศึกษา	ติดต่อ สปอ. เพื่อ ขอหมายเลขโทรศัพท์ ของโรงเรียน	ตามข้อมูลเพื่อใช้ ตัดสินใจเลือก กรณีศึกษา	ขออนุญาต ลงไปเก็บ ข้อมูล	นัดวันที่ แน่นอน	วันที่เก็บ ข้อมูล
อ. ชรัศ พรประเสริฐ	3 มี.ค. 40	7 มี.ค. 40 9 มี.ค. 40	13 มี.ค. 40	17 มี.ค. 40	27 มี.ค. 40
อ. มะลิ ปัญญาชาญ	3 มี.ค. 40	6 มี.ค. 40	7 มี.ค. 40	17 มี.ค. 40	25 มี.ค. 40
อ. ดวงฤดี ธรรมสถิต	3 มี.ค. 40	7 มี.ค. 40	17 มี.ค. 40	17 มี.ค. 40	24 มี.ค. 40
อ. สนิท ทิพย์	-	7 มี.ค. 40	17 มี.ค. 40	17 มี.ค. 40	18 มี.ค. 40 21 มี.ค. 40

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 2 เกณฑ์ในการเลือกกรณีศึกษา

ลักษณะผลงานเกี่ยวข้องของมากที่สุดในด้าน	กรณีศึกษาที่1	กรณีศึกษาที่2	กรณีศึกษาที่3	กรณีศึกษาที่3
1. การสร้างหลักสูตรท้องถิ่น.....	-	-	/	-
2. การพัฒนาวิธีการสอน.....	-	/	/	-
3. การพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การสอน.....	-	/	/	-
4. การพัฒนาวิธีประเมินผลการเรียนการสอน.....	-	/	-	-
5. การบริหารจัดการในโรงเรียน.....	/	-	-	-
6. การปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน.....	/	/	-	/
7. การพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียน..	-	/	-	/
8. การพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนของนักเรียน.....	-	-	-	/
9. การพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ของนักเรียน.....	-	/	-	/
10. การพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียน	-	-	-	/

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะเริ่มต้นคำเนิการตั้งแต่วันแรกจนถึงวันสุดท้ายที่ทำการศึกษาวิจัย โดยการนำข้อมูลที่เกิดขึ้นมาตรวจสอบเพื่อหาความตรงและความเที่ยงโดยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation Methods) จากนั้นจะวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป คือใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) แล้วนำเสนอข้อมูลโดยวิธีพรรณนา (Description) และพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

ลักษณะการวิเคราะห์แบบอุปนัยนั้น สฎภางค์ จันทวานิช(2537) ได้กล่าวว่า เป็นวิธีตีความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น เมื่อนักวิจัยได้เห็นรูปธรรมหรือเหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์แล้วก็ลงมือสร้างข้อสรุป ซึ่งเรียกว่าเป็นสมมุติฐานชั่วคราว ถ้าหากได้รับการยืนยัน โดยการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมหรือทำอะไรบางอย่างเพื่อพิสูจน์สมมุติฐานแล้วก็จะถือเป็นข้อสรุปซึ่งมีความเป็นนามธรรมในระดับต้น ๆ วิธีการให้ได้ข้อสรุปดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลาที่อยู่ในสนามการวิจัย